

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal
Economische Politiek**
Directie Europa, Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.ez.nl

Datum 12 februari 2010

Betreft Beantwoording vragen van de leden Elias (VVD) en Van der Ham (D66)
over een supermarkt in Waalre die een evenementenonthefing heeft
verkregen, en de zondagsopening van supermarkten in Deventer

Ons kenmerk
EP/EMC / 10018322

Uw kenmerk
2010Z01112
2010Z01460

Bijgaand zend ik u de antwoorden op de vragen die het lid Elias (VVD) heeft
gesteld over het bericht dat een supermarkt in Waalre een
evenementenvergunning tot opening op zondag heeft verkregen, nadat deze een
met dat doel opgezette sjoelcompetitie heeft georganiseerd, nr. 2010Z01112,
ingezonden op 21 januari 2010. Daarnaast zend ik u de antwoorden op de vragen
van het lid Van der Ham (D66) over de zondagsopenstelling van supermarkten in
Deventer, nr. 2010Z01460, ingezonden op 26 januari 2010.

Beantwoording van de vragen van het lid Elias (VVD):

1

Heeft u kennisgenomen van het feit dat een supermarkt in Waalre een
evenementenvergunning tot opening op zondag heeft verkregen, nadat deze een
met dat doel opgezette sjoelcompetitie heeft georganiseerd?

Antwoord

Ja.

2

Wat is uw mening over deze gang van zaken?

Antwoord

De gemeente Waalre heeft een ontheffing verleend op grond van artikel 4, lid 2,
Winkeltijdenwet, de uitzonderingsbepaling in de Winkeltijdenwet voor bijzondere
gelegenheden van tijdelijke aard. Deze bepaling biedt de gemeente de
mogelijkheid om ten behoeve van bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard,
waaronder feestelijkheden, ontheffing te verlenen van het in de Winkeltijdenwet
neergelegde verbod tot winkelopenstelling op de zondag. De ontheffing van de
gemeente is verleend in verband met het sjoelfestijn dat op de bewuste zondag
zal plaatsvinden in de winkel. Dit sjoelfestijn is door de gemeente aangemerkt als
een 'feestelijkheid'. De voorzieningenrechter van het College van Beroep voor het
Bedrijfsleven heeft op 15 januari jl. een uitspraak gedaan over deze ontheffing
door de gemeente. De voorzieningenrechter is van oordeel dat de gemeente
hiermee een onjuiste toepassing heeft gegeven aan de Winkeltijdenwet. In deze

situatie is volgens de voorzieningenrechter geen sprake van een ontheffing van het verbod op de zondagsopening ten behoeve van een feestelijkheid, maar van een feestelijkheid om ontheffing van het verbod op zondagsopening te krijgen. De bedoeling van de Winkeltijdenwet is dat voor festiviteiten die van bepaalde betekenis zijn, en waar mensen op afkomen, als ondersteuning van de festiviteiten een ontheffing kan worden verleend van het verbod van winkelopenstelling op zondag. Wanneer winkelopenstelling het doel is van de feestelijkheid, is daarvan geen sprake. Het is aan de rechter om hier in individuele gevallen uitspraak over te doen.

3

Deelt u de mening dat van deze op zich potsierlijke gang van zaken het serieuzer te nemen maatschappelijk signaal uitgaat dat winkels op zondag simpelweg open willen zijn en zich daarvoor niet in de meest onwaarschijnlijke bochten willen wringen?

Antwoord

Het uitgangspunt van de Winkeltijdenwet is dat de winkels op zondag gesloten zijn. De Winkeltijdenwet kent een beperkt aantal uitzonderingen op deze hoofdregel. Het is aan gemeenten om te bepalen of zij gebruik willen en kunnen maken van deze uitzonderingen op de hoofdregel. In de afweging die gemeenten moeten maken, dienen zij collectieve belangen zoals de economische bedrijvigheid en de leefbaarheid tegen elkaar af te wegen. Deze afweging strekt dus verder dan het commerciële belang van een individuele ondernemer. Het feit dat een individuele ondernemer bereid is om wekelijks een sjoeltoernooi te organiseren om onder het verbod op zondagsopening uit te komen, rechtvaardigt volgens de rechter geenszins een recht om op zondag open te zijn.

4

Bent u bereid wetswijzigingen voor te bereiden die ertoe zouden moeten leiden dat de winkelier zelf kan bepalen om op zondag open te zijn of dicht?

Antwoord

Indien winkeliers zelf kunnen bepalen of zij op zondag open of dicht zijn, wordt de verzekering van een evenwichtige belangenafweging aan de kant geschoven. Er wordt voorbij gegaan aan de collectieve belangen en alleen gekeken naar het commerciële belang van één individuele ondernemer. Dat vind ik niet wenselijk.

Beantwoording van de vragen van het lid Van der Ham (D66):

1

Hoe beoordeelt u het feit dat sinds begin dit jaar in Deventer een aantal supermarkten zonder vergunning op zondag geopend zijn, teneinde het ongelijke speelveld aan te kaarten inzake de openstelling in de gemeente?

Antwoord

De Winkeltijdenwet regelt de tijden waarop winkels in ieder geval gesloten moeten zijn en kent daarnaast bevoegdheden toe aan gemeentelijke organen om in bepaalde gevallen en onder bepaalde omstandigheden deze tijden te verruimen. Dit wettelijke kader is er onder meer omdat bij de winkelopening rekening moet worden gehouden met collectieve belangen. Dit collectieve belang strekt verder dan het commerciële belang van enkele ondernemers. Verruiming van de avondwinkelbepaling is niet in lijn met het uitgangspunt van de Winkeltijdenwet dat winkels op zondag gesloten zijn.

2

Wat is uw reactie op het feit dat de wethouder Economische Zaken van de gemeente de regering oproept om meer lokale beleidsvrijheid toe te staan, opdat het ongelijke speelveld kan worden geslecht?

Antwoord

De Winkeltijdenwet gaat uit van verplichte sluiting van de winkels op zondag. Op dit uitgangspunt zijn slechts een beperkt aantal uitzonderingen mogelijk. De avondwinkelbepaling is zo'n uitzondering. Doordat er slechts één winkel per 15.000 inwoners open mag gaan, wordt voorkomen dat er teveel gebruik wordt gemaakt van deze uitzondering. Dit leidt ertoe dat sommige winkels wel open kunnen zijn en andere winkels niet. Ik begrijp dat gemeenten hierdoor soms lastige keuzes moeten maken, maar verruiming van de avondwinkelbepaling is niet in lijn met de doelstelling van de Winkeltijdenwet dat winkels op zondag gesloten zijn. Binnen de kaders van de wet zijn de gemeenten echter vrij om zelf invulling te geven aan de avondwinkelbepaling. Zo kunnen zij bijvoorbeeld de ontheffingen elk jaar aan andere winkels verlenen.

3

Wat is uw reactie op de uitspraken van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) dat er in een situatie zoals in Deventer, waarin een beperkt aantal vergunningen voor zondagsopening verleend worden, geen sprake kan zijn van een gelijk speelveld tussen de lokale ondernemers?

Antwoord

Zoals ik reeds heb aangegeven, heb ik ervoor gekozen om in het wetsvoorstel tot wijziging van de Winkeltijdenwet de avondwinkelbepaling niet te wijzigen. Doordat er slechts één winkel per 15.000 inwoners open mag gaan, wordt voorkomen dat er teveel gebruik wordt gemaakt van deze uitzonderingsbepaling. Dit leidt ertoe dat sommige winkels wel open kunnen zijn en andere winkels niet. Het gaat hier echter om een dermate beperkte uitzondering dat daarbij oneerlijke concurrentie naar mijn mening niet in de hand wordt gewerkt.

4

Wat gaat u ondernemen om te voldoen aan de wens van MKB Nederland dat u verzoekt de in de Eerste Kamer voorliggende Winkeltijdenwet te veranderen, opdat gemeenten zelf kunnen bepalen hoe ze met de zondagsopening omgaan?

Antwoord

De wens van MKB-Nederland zal vermoedelijk leiden tot een stijging van het aantal koopzondagen. Gemeenten kunnen namelijk onvoorwaardelijk koopzondagen toekennen zonder dat ze daar een specifieke reden zoals toerisme voor hoeven te hebben. Omdat er geen sprake hoeft te zijn van (substantieel) toerisme in een gemeente, is een groei van het aantal koopzondagen ook eenvoudig. Hoewel het beperken van een groei van het aantal koopzondagen geen doel op zichzelf is, is bovenstaande niet in lijn met het coalitieakkoord, waarin het voornemen is opgenomen om het oneigenlijke gebruik van de toerismebepaling uit de Winkeltijdenwet ter verruiming van het aantal koopzondagen tegen te gaan. Bovendien is een dergelijke wijziging in tegenspraak met het feit dat het wetsvoorstel tot wijziging van de Winkeltijdenwet met een ruime meerderheid door uw Kamer is aangenomen.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven
Minister van Economische Zaken